

31 maart 2009, De Reehorst te Ede

Oogst

De leraar als lerende professional:
Versterking van de beroepsidentiteit

Hanna de Koning, Hella Kroon

APS

Uit de projectaanvraag

Aanleiding:

“Kwesties als het dreigend tekort aan leerkrachten, de verminderende status van het beroep en de kritische toon van het publieke debat over de rol en kwaliteit van de school en het onderwijs vragen om het versterken van de beroepsidentiteit van de leraar en het daardoor verbeteren van het imago.”

Aanname:

“Versterking van de beroepsidentiteit kan bijdragen aan de verhoging van de aantrekkelijkheid van het beroep en – zij het indirect – aan het terugdringen van het lerarentekort.”

Aanpak:

“We gaan op zoek naar factoren die een zelfbewuste beroepsidentiteitsbeleving in de leraar versterken en interventies die de ontwikkeling van een sterke beroepsidentiteit kunnen ondersteunen.”

De leraar als lerende professional

Project:

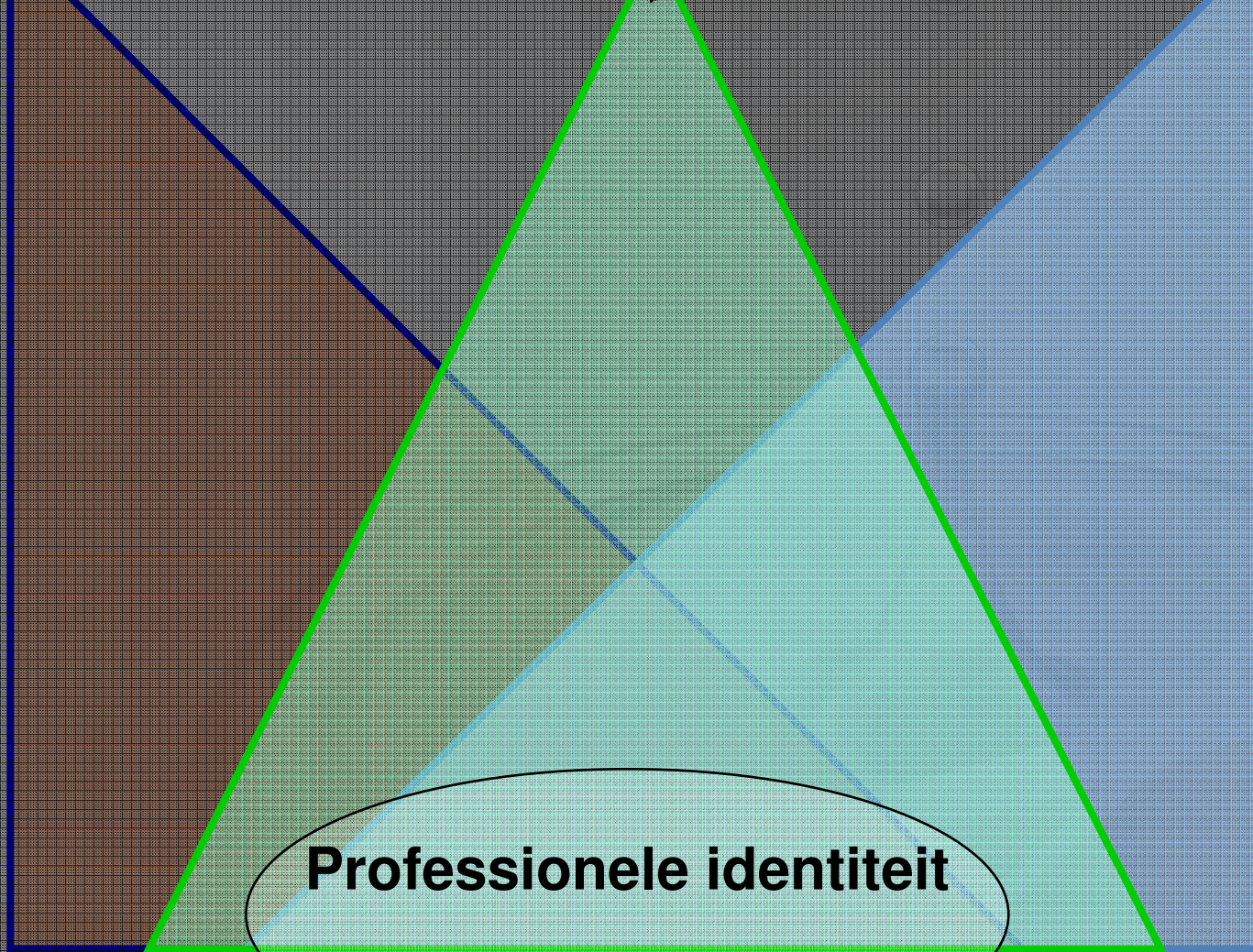
Versterking van de beroepsidentiteit

professionele

Persoonlijke identiteit

Arbeidsidentiteit

Schoolidentiteit

Professionele identiteit

Persoonlijke identiteit bestaat uit:

- Herkomst/roots
- Levensrol(len) en levensfasen
- Mentale model over onderwijs en leren
- Gevoel van competent zijn
- Het betrokkenheidsniveau
- Kernkwaliteit

Arbeidsidentiteit bestaat uit:

- Verwachtingen m.b.t het beroep vanuit de beroepsorganisaties (opleiders, overheid, werkgevers/werknemers/ consultants, wetenschappers, koepelorganisaties) :
- Professionele standaarden
- Competenties en bekwaamheden
- Bevoegdheidsregeling
- CAO

Schoolidentiteit bestaat uit:

- Visie/missie
- Collectieve ambitie
- Arbeidsvoorwaarden
- Kwaliteitsstandaarden
- Imago in de omgeving

2008: Bronnen onderzoek

Literatuuronderzoek:

Senge, Coppenhagen, Korthagen, Meijers, Homan, Snoek, Waslander, Weggeman...

Expertmeetings:

- Met docenten,
- Met schoolleiders,
- Met koepelorganisaties en andere experts: Lectoren, HRM-experts, VO Raad, LPBO, SBL, RUG en experts vanuit andere bedrijfstakken

Enkele hypothesen

De professionele identiteit wordt sterker:

Als er in gesprek met de leidinggevende aandacht is voor zingeving verbonden met zijn- willen- kunnen

Als de leraar tijd en aandacht heeft voor reflectie op zijn eigen persoonlijke ontwikkeling in relatie tot zijn beroep

Door economische prikkels: salariëring, functiemix, scholingsfaciliteiten

Door het benutten van technologische mogelijkheden ten behoeve van leren en ontwikkelen

Door carrièremogelijkheden in de docentfunctie

Als de school een aantrekkelijke werkomgeving is

Door creatieve vormen van organiseren

Als de docent ruimte ervaart voor ondernemerschap

Als de lijnen in de school kort zijn en de docent binnen zijn professionele verantwoordelijkheid invloed heeft op schoolontwikkeling

Door sturen op resultaten

2009 - 2010

2009

Veldonderzoek:

Hoe beleven docenten hun professionele identiteit?

Wat draagt bij aan de ontwikkeling ervan vanuit de

- Context
- Politiek
- Schoolsituatie
- Persoonlijke situatie?

Match met onze hypothesen?

2010

Participerend actie-onderzoek:

- Welke schoolinterventies versterken de professionele identiteit?
- Ontwerp en toepassing interventies
- Effect van interventies